

Informatiebrief aan de Raad

Zaaknummer: Z - 9280

Documentnummer: 142254

Datum: dinsdag 18 juni 2019

Onderwerp: Programmaevaluatie invoering Omgevingswet periode 2017-2018

Bijlage(n):

1. *Programmaevaluatie invoering Omgevingswet 2017-2018;*
2. *Minimale acties Omgevingswet VNG (versie 18 juni 2019)*
3. *Toelichting op de afkortingen VNG publicatie minimale acties Omgevingswet*

Geachte Raad,

Sinds 2017 zijn we bezig met de invoering van de Omgevingswet. Nu er twee jaar om zijn is het moment daar om naast de programmarapportages die u ontvangt vanuit de P&C cyclus ook een tussentijdse evaluatie uit te voeren. Om te leren van wat we hebben gedaan en deze geleerde lessen te gebruiken bij de verdere implementatie van de Omgevingswet in de tweede helft van 2019 en 2020. Deze evaluatie heeft geresulteerd in bijgevoegd document (bijlage 1). In de programmaevaluatie wordt ingegaan op de geplande inspanningen en resultaten in de periode 2017-2018 en de daarmee behaalde output, outcome en impact. Ook zijn de lessen vanuit een aantal projecten/trajecten van de gemeenten Voorschoten en Wassenaar in deze evaluatie opgenomen.

Conclusies uit de evaluatie

De belangrijkste conclusies die we kunnen trekken zijn:

- de onduidelijkheden die er nog zijn binnen de invoering van de Omgevingswet op rijksniveau (wetgeving dat nog niet volledig is vastgesteld, digitaal stelsel Omgevingswet dat nog niet klaar is) vraagt om een werkwijze die ons flexibel maakt om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Daarom is in 2018 gekozen voor het agile gedachtengoed en scrum framework. Op deze manier kan snel op ontwikkelingen, nieuwe kennis, wensen, inzichten en veranderingen in de buitenwereld worden ingespeeld;
- het blijft belangrijk om zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau bewust te zijn van en kennis te hebben over de Omgevingswet. De komende tijd zal frequenter de vraag worden gesteld of we een sectoraal vraagstuk nog op de "oude manier" oppakken of dat we hiermee gaan werken aan de hand van de Omgevingswet, waardoor het beter kan dienen als bouwsteen voor de kerninstrumenten die de Omgevingswet heeft benoemd;
- de eerste twee jaar van de implementatie stonden in het teken van *wat moeten we doen*, dit jaar en 2020 staan veel meer in het teken van *hoe gaan we het doen en wie gaat het doen*. Hierbij is het belangrijk om de samenwerking intern (medewerkers, college, raad), met onze ketenpartners, met buurgemeenten en met inwoners goed mee te nemen bij de verdere implementatie. Wie betrek je wanneer, op welke manier en wat verwacht je dan van elkaar;
- We zijn gewend dat vraagstukken/opgaven worden uitgewerkt en uiteindelijk een tastbaar resultaat oplevert. De implementatie van de Omgevingswet levert niet direct tastbare resultaten op. Er wordt op dit moment veel onderzoek verricht om uit te zoeken wat we

moeten doen en hoe we het gaan doen. We leren echter ook van het proces dat we lopen om uiteindelijk de vaardigheden op te doen die nodig zijn om vanaf 1 januari 2021 met de wet te kunnen werken. Dat vraagt om een andere manier van aansturen, meer regie te houden op het proces om te komen tot een resultaat;

- de lessen die we hebben geleerd tijdens het uitvoeren van projecten/trajecten (bijvoorbeeld dorpshaven en structuurvisie) en vanuit de regionale samenwerking o.a. Hart van Holland worden gebruikt bij de verdere invoering van de wet. Zo nemen we de geleerde lessen mee in de nulmeting en analyse houding en gedrag (werkwijze, rollen, vaardigheden) om concrete stappen te kunnen zetten en de geleerde lessen verder in de praktijk te brengen. Inhoudelijke resultaten vormen waar mogelijk een bouwsteen bij de invulling van de kerninstrumenten (omgevingsvisie, omgevingsplan, eventueel omgevingsprogramma)

Advies VNG

De VNG heeft eind mei een document opgesteld met minimale acties. Dit document geeft antwoord op de vraag "Wat *moeten* gemeenten op 1 januari 2021 minimaal kunnen en hebben om voorbereid te zijn op de Omgevingswet?". In hetzelfde document adviseert de VNG gemeenten om nog aanvullende acties te verrichten, zodat de doelen van de Omgevingswet kunnen worden behaald en het huidige niveau van dienstverlening wordt behouden. Het document wordt op basis van nieuwe inzichten door de VNG bijgewerkt. (zie bijlage 2 versie 18 juni 2019) Wij houden deze updates in de gaten om tijdig op de wijzigingen in te kunnen spelen.

In de bijlage worden een aantal afkortingen gebruikt die we in bijlage 2a toelichten.

Lokale ontwikkelingen

Het college beseft dat door vertrek van medewerkers en de gunstige arbeidsmarkt het lastig is om kennis en vaardigheden die nodig zijn om met de Omgevingswet te werken binnen de werkorganisatie te behouden, dan wel binnen te halen. Daarnaast begrijpen we dat het onderzoek in het kader van de realisatiekracht een periode van onduidelijkheid met zich meebrengt. Dit alles heeft invloed op de snelheid waarmee de Omgevingswet kan worden geïmplementeerd binnen de gemeente.

Vervolg

Het college heeft aan de werkorganisatie gevraagd om in de zomer het programmaplan invoering Omgevingswet 2019 te herijken. Daarbij staat de volgende vraag centraal: *wat moeten we tweede helft 2019 en in 2020 in ieder geval oppakken om over de benodigde vaardigheden te beschikken om de doelen van de Omgevingswet te halen en de dienstverlening op het huidige niveau kunnen houden*. De vraag komt voort uit de volgende opdrachten/ontwikkelingen:

- opdracht 13c *Programmavisie invoering Omgevingswet*. In deze opdracht staat: "in aanloop naar de begrotingsbehandeling voor het begrotingsjaar 2020 het programmaplan te herijken, zodat duidelijk is of de voorziening invoering Omgevingswet voldoende is";
- de geleerde lessen uit bijgevoegde *Programmaevaluatie invoering Omgevingswet periode 2017-2018*;
- document minimale acties van de VNG (18 juni 2019).

Bij de herijking is nadrukkelijk gevraagd om aan te geven wat dit betekent voor de opdrachten die u het college heeft meegegeven, zoals verwoord in de op 18 december 2018 door u vastgestelde *Programmaplan invoering Omgevingswet*. Het college zal na het zomerreces een voorstel ontvangen.

Wat kunt u dit jaar nog van ons verwachten

- Herijking programmaplan invoering Omgevingswet 2019-2020. *Uitvoering van opdracht 13c Programmavisie invoering Omgevingswet* (september)
- De resultaten vanuit de financiële impactanalyse Omgevingswet (herijking van de in 2017 uitgevoerde analyse aan de hand van het VNG financieel dialoogmodel Omgevingswet). *Uitvoering van opdracht 13 a en c Programmavisie invoering Omgevingswet*. (november)
- Uitvoeren van de nulmeting en analyse op hoofdlijnen om gericht aan de slag te kunnen met de benodigde verandering in houding/gedrag/cultuur. *Uitvoering van opdracht 10 a Programmavisie invoering Omgevingswet* (december)

- De ontwikkelopgave digitaal stelsel Omgevingswet (wat hebben we al IST situatie en wat moeten we nog in aanloop naar 2021 SOLL situatie) *Uitvoering van opdracht 6a programmavisie invoering Omgevingswet (we zetten hier een eerste stap)* (december)
- De afgelopen twee jaar is het programma met name gericht geweest op de interne organisatie. Het vervolg van het programma zal met name op het gebied van participatie en communicatie meer gericht worden op de buitenwereld en hoe deze te informeren over en betrekken bij de ontwikkelingen aangaande de Omgevingswet. Hierin volgen we dezelfde lijn zoals ook aangegeven in de Notitie Dienstverlening en de notitie burgerparticipatie Zo werken we samen in Wassenaar.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

H.I.P. Opatja,
gemeentesecretaris

J.F. Koen,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.